

ARTIKEL

tekst: Machiel Swillens

Hoe David Lang componist werd

David Lang (1957) besloot componist te worden toen hij nog maar negen was. 'Ik wist niks van muziek. Mijn ouders waren niet muzikaal. Op een regenachtige middag lieten ze ons op school in de pauze een film zien. Leonard Bernstein's *Young Persons Guide to the Orchestra*. Bernstein dirigeerde Sjostakovitsj' *eerste symfonie*. Daarna zei hij: "Kinderen, Sjostakovitsj componeerde deze muziek toen hij negentien was, hij werd op slag wereldberoemd." Ik dacht, oké, dan heb ik tien jaar!'

Noten op papier krabbelen

'Ik had als componist een buitengewoon vertrekpunt', zegt David Lang. 'De meeste componisten beginnen omdat ze een instrument bespelen. Ze spelen muziek van oude, dode mensen. Ze vragen zich af waarom ze niet zelf componeren. Bij mij ging het helemaal anders. Ik was eerst componistengek. Een instrument bespelen interesseerde mij niet. Er is nog steeds geen instrument dat echt goed ik bespeel. Al mijn kennis over muziek komt helemaal vanuit het gezichtspunt van de componist.'

De kleine David leende een trombone van een vriendje. Hij begon geluiden op papier te krabbelen in een zelfverzonnen notenschrift. Zijn vader had een paar klassieke grammofonplaten. Een met de vioolsonates van Beethoven gespeeld door David Oistrakh en Sviatoslav Richter. 'Ik schreef daarbij een kleine partij voor mezelf. Dan kwam ik uit school, zette die plaat op en speelde trio met mijn vrienden David en Sviatoslav. Dat was mijn eerste compositie.'

Bioskoop en platenzaak

Als zestienjarige jongen had hij in Los Angeles twee baantjes. Eén in een platenzaak, en één in de bioskoop twee straten verderop. Een cruciale tijd. In de platenzaak ontdekte hij gamelanmuziek uit Bali, moderne muziek van Stockhausen en *minimal music* van Philip Glass. Voor 25 cent kocht hij de platen uit de bak met ramsj. 'Die ramsjbak was mijn universiteit'. In de bioscoop deed hij een tweede belangrijke ontdekking. Hoorde hij daar niet Penderecki's *Strijkkwartet* in de openingsscene van horrorfilm *The Exorcist*? De muziek waar hij net voor 25 cent een plaat van had gekocht. Die hoge, krassende violen als nagels op een schoolbord. Hij ontdekte dat die muziek in de bioscoop wél werd geaccepteerd, terwijl klassieke muzikliefhebbers er voor wegbleven uit de concertzaal. 'De context is van grote invloed op hoe je muziek ervaart. Daar heb ik veel over nagedacht.'

Oscarnominatie

De muziek van David Lang wordt nu overal ter wereld gespeeld. Hij won talloze prijzen, waaronder de prestigieuze Pulitzerprijs. De filmmuziek die hij schreef voor Paolo Sorrentino's *Youth* kreeg een Oscarnominatie.

David Lang is *composer in residence* van Storioni Festival 2017. Zijn kamermuziek wordt uitgevoerd. Het triple concert *Shade*, dat hij schreef in opdracht van het Storioni Trio, beleeft zijn wereldpremière. Maar de wereldberoemde Amerikaanse componist is ook zélf aanwezig in Muziekgebouw Eindhoven tijdens het kamermuziekfestival. Om met musici te werken aan zijn stukken en het publiek ontmoeten.

De wereldpremière van Langs 'Shade' is te horen tijdens **Storioni's Grande Parade** op zaterdag 21 januari in Muziekgebouw Eindhoven.

Link: <http://bit.ly/2hLpLVS>